

PROJEKT

Uzasadnienie

do zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie z dniar.
w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000
Beskid Niski PLB180002.

Zgodnie z art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r., poz. 916 ze zm.), zwanej dalej „ustawą o ochronie przyrody” regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego, w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 kierując się koniecznością utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000.

Plan zadań ochronnych sporządzany jest na 10 lat, pierwszy projekt sporządza się w terminie 6 lat od dnia zatwierdzenia obszaru przez Komisję Europejską, jako obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty. Plan zadań ochronnych może być zmieniony, jeżeli wynika to z potrzeb ochrony siedlisk przyrodniczych lub gatunków roślin i zwierząt. Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, zgodnie z art. 28 ust.10 ustawy o ochronie przyrody zawiera:

- 1) opis granic obszaru i mapę obszaru Natura 2000;
- 2) identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony;
- 3) cele działań ochronnych;
- 4) określenie działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, w tym w szczególności działań dotyczących:
 - a) ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk,
 - b) monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów, o których mowa w pkt 3,
 - c) uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony;
- 5) wskazania do zmian w dokumentach planistycznych niezbędne do utrzymania bądź odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000;
- 6) wskazanie terminu sporządzenia, w razie potrzeby, planu ochrony dla części lub całości obszaru.

Tryb sporządzania projektu planu zadań ochronnych i zakres prac na potrzeby sporządzania projektu planu zadań ochronnych określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. nr 34, poz. 186 ze zm.).

Sporządzający projekt planu zadań ochronnych umożliwia zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, udział w pracach związanych ze sporządzaniem tego projektu (art. 28 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody) oraz zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r., poz. 1029 ze zm.), w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu (art. 28 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody).

Projekty planów zadań ochronnych zamieszcza się w publicznie dostępnych wykazach (art. 21 ust. 2 pkt 24 lit. a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko).

PROJEKT

Projekt planu wymaga uzgodnienia z wojewodą (art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie, tekst jedn. Dz. U. z 2023 r., poz. 190).

Obszar specjalnej ochrony ptaków Beskid Niski PLB180002 funkcjonuje na mocy rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. 2011, Nr. 25 poz. 133 ze zm.).

Obszar Natura 2000 Beskid Niski położony jest na terenie dwóch województw: małopolskiego i podkarpackiego, Plan zadań ochronnych zostanie ustanowiony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie.

W zarządzeniu nie uwzględniono część obszaru Natura 2000 Beskid Niski pozostającej w granicach Magurskiego Parku Narodowego, dla którego zakres Planu zadań ochronnych zostanie uwzględniony w Planie Ochrony Magurskiego Parku Narodowego oraz części obszaru będącej w zasięgu Nadleśnictw, dla których PUL spełnia przesłanki określone z art. 28 ust. 11 ustawy o ochronie przyrody:

- Nadleśnictwo Dukla, Plan urządzenia lasu na lata 2018 – 2027 – Decyzja Ministra Środowiska nr DL.I.4100.3.2019 z dnia 2 października 2019 r.
- Nadleśnictwo Kołaczyce, Plan urządzenia lasu na lata 2018 - 2027 – Decyzja Ministra Środowiska nr DL-I.4100.4.2019 z dnia 2 października 2019 r.
- Nadleśnictwo Komańcza, Plan urządzenia lasu na lata 2016 - 2025 – Decyzja Ministra Środowiska nr DL-I.611.8.2016 z dnia 17 października 2016 r.
- Nadleśnictwo Rymanów, Plan urządzenia lasu na lata 2019 – 2028 – Decyzja Ministra Środowiska nr DL-WGL.4100.80.2019 z dnia 21 maja 2020 r.
- Nadleśnictwo Lesko, Plan urządzenia lasu na lata 2019 – 2028 – Decyzja Ministra Środowiska nr DL-WGL.4100.77.2019 z dnia 5 sierpnia 2020 r.

Obszar Natura 2000 Beskid Niski PLB180002, obejmuje pasmo górskie stanowiąc największe zwężenie i obniżenie łuku Karpat. Od zachodu ogranicza go dolina Kamienicy, od wschodu natomiast dolina Osławy i Osławicy.

Obszar ten charakteryzuje się największą w Polsce, i prawdopodobnie w całej Unii Europejskiej, liczebnością orlika krzykliwego *Clanga pomarina* i puszczyka uralskiego *Strix uralensis*. Jest to również jedna z najważniejszych w Polsce ostoi orła przedniego *Aquila chrysaetos*, bociana czarnego *Ciconia nigra*, muchołówki małej *Ficedula parva* oraz dzięciołów – biało brzietego *Dendrocopos leucotos*, biało sztyjzego *D. syriacus*, trójpalczastego *Picoides tridactylus* i zielonosiwego *Picus canus*. Obszar charakteryzuje się wyjątkowo wysoką, jak na siedliska górskie, liczebnością derkacza *Crex crex*.

Przedmiotami ochrony wg obowiązującego SDF (01.2022) jest 24 gatunków ptaków, w tym 20 gatunków z załącznika i Dyrektywy Ptasiej i 4 innych, ważnych wymienionych w pkt. 3.2 standardowego formularza danych:

- A031 bocian czarny *Ciconia nigra*
- A072 trzmielojad *Pernis apivorus*
- A089 orlik krzykliwy *Aquila pomarina* (*Clanga pomarina*)
- A091 orzeł przedni *Aquila chrysaetos*
- A103 sokół wędrowny *Falco peregrinus*
- A104 jarząbek *Tetrastes bonasia*
- A122 derkacz *Crex crex*
- A215 puchacz *Bubo bubo*
- A217 sóweczka *Glaucidium passerinum*
- A220 puszczyk uralski *Strix uralensis*
- A223 włośchatka *Aegolius funereus*
- A224 lelek *Caprimulgus europaeus*
- A229 zimorodek *Alcedo atthis*
- A234 dzięcioł zielonosiwy *Picus canus*
- A239 dzięcioł biało brziety *Dendrocopos leucotos*

PROJEKT

- A429 dzięcioł białoszyi *Dendrocopos syriacus*
- A241 dzięcioł trójpalczasty *Picoides tridactylus*
- A320 muchołówka mała *Ficedula parva*
- A321 muchołówka białoszyja *Ficedula albicollis*
- A338 gąsiorek *Lanius collurio*.

inne ważne (gatunki migrujące):

- A168 brodziec piskliwy *Actitis hypoleucos*
- A261 pliszka górską *Motacilla cinerea*
- A264 pluszcz *Cinclus cinclus*
- A282 drozd obrożny *Turdus torquatus*

Ponadto, w obszarze występują inne gatunki ptaków z załącznika i Dyrektywy Ptasiej, których aktualne populacje występujące w obszarze zostały uznane za nieznaczącą. Są to:

- A031 bocian biały *Ciconia ciconia*
- A073 kania czarna *Milvus migrans*
- A074 kania ruda *Milvus milvus*
- A075 bielik *Haliaeetus albicilla*
- A080 gadożer *Circaetus gallicus*
- A081 błotniak stawowy *Circus aeruginosus*
- A082 błotniak zbożowy *Circus cyaneus*
- A084 błotniak łąkowy *Circus pygargus*
- A094 rybołów *Pandion haliaetus*
- A127 żuraw *Grus grus*
- A166 łączak *Tringa glareola*
- A193 rybitwa rzeczna *Sterna hirundo*
- A231 kraska *Coracias garrulus*
- A236 dzięcioł czarny *Dryocopus martius*
- A238 dzięcioł średni *Dendrocopos medius*
- A246 lerka *Lullula arborea*
- A272 podróżniczek *Luscinia svecica*
- A307 jarzębatka *Sylvia nisoria*

inne ważne (gatunki migrujące):

- A344 orzechówka *Nucifraga caryocatactes*.

Plan zadań ochronnych dla obszaru specjalnej ochrony ptaków Beskid Niski PLB180002, został sporządzony z uwzględnieniem wymagań określonych w art. 28 ust. 10 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz zgodnie z zapisami rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000. Założeniem do opracowania projektu planu zadań ochronnych dla Obszaru jest utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu przedmiotów ochrony, który to obowiązek wynika z art. 6 (1) Dyrektywy Siedliskowej. Prace nad projektem planu zadań ochronnych dla obszaru się 25 marca 2022 r. wraz z podpisaniem umowy w ramach realizacji projektu nr POIS.02.04.00-00-0193/16 pn. „Opracowanie Planów Zadań Ochronnych dla obszarów Natura 2000” współfinansowanego ze środków pochodzących z Europejskiego Funduszu Spójności w ramach II Priorytetu Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko – Ochrona środowiska w tym adaptacja do zmian klimatu.

Przedmiotowy projekt planu zadań ochronnych zawiera wszystkie niezbędne elementy wynikające z zapisów ustawy o ochronie przyrody i ww. rozporządzenia w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000. W ramach prac nad dokumentacją planu zadań ochronnych Inwentaryzacja została przeprowadzona na gruntach niebędących w zarządzie nadleśnictw podległych Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie i Magurskiego Parku Narodowego

PROJEKT

z poszanowaniem własności prywatnej. Przeprowadzone założenia w większości pokrywają się z metodyką zalecaną przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, to jest opisanych w podręczniku metodycznym „Monitoring Ptaków Lęgowych” pod redakcją Chylarecki i inni. Biblioteka Monitoringu Środowiska. Wydanie drugie uzupełnione 2015. Wyjątek stanowią niektóre gatunki, które ze względu na termin sporządzenia projektu PZO wymagały modyfikacji założeń zawartych w tej metodyce, w uzgodnieniu ze zleceniodawcą.

Inwentaryzacje na omawianych obszarach oparto na systemie losowych powierzchni próbnych (w tym transektów liniowych). Gatunki ptaków zebrano w grupy obserwacji, o podobnych wymaganiach i takiej samej siatce losowania, jak np. „leśne”, dla wyboru powierzchni próbnych i obserwacji. w grupie „leśne” - jako jedynej - wyróżniono też dwie podgrupy, z zróżnicowanymi punktami wabień, dostosowanych do obserwacji gatunków: dzięcioły (dzięcioł biało grzbiety *Dendrocopos leucotos*, dzięcioł trójpalczasty *Picoides tridactylus*, dzięcioł zielonosiwy *Picus canus* oraz jarząbek *Bonasa bonasia*).

Gatunki ptaków stanowiące przedmiot ochrony w obszarze Natura 2000 Beskid Niski PLB180002 objęte inwentaryzacją:

1. A168 Brodziec piskliwy *Actitis hypoleucos*
2. A223 Włochatka *Aegolius funereus*
3. A229 Zimorodek *Alcedo atthis*
4. A091 Orzeł przedni *Aquila chrysaetos*
5. A104 Jarząbek *Bonasa bonasia*
6. A215 Puchacz *Bubo bubo*
7. A224 Lelek *Caprimulgus europaeus*
8. A030 Bocian czarny *Ciconia nigra*
9. A264 Pluszcz *Cinclus cinclus*
10. A089 Orlik krzykliwy *Aquila pomarina* (*Clanga pomarina*)
11. A122 Derkacz *Crex crex*
12. A239 Dzięcioł biało grzbiety *Dendrocopos leucotos*
13. A429 Dzięcioł biało szyi *Dendrocopos syriacus*
14. A103 Sokół wędrowny *Falco peregrinus*
15. A321 Muchotówka biało szyja *Ficedula albicollis*
16. A320 Muchotówka mała *Ficedula parva*
17. A217 Sóweczka *Glaucidium passerinum*
18. A338 Gąsiorek *Lanius collurio*
19. A261 Pliszka górska *Motacilla cinerea*
20. A072 Trzmiełojad *Pernis apivorus*
21. A241 Dzięcioł trójpalczasty *Picoides tridactylus*
22. A234 Dzięcioł zielonosiwy *Picus canus*
23. A220 Puszczyc uralski *Strix uralensis*
24. A282 Drozd obroźny *Turdus torquatus*

Podczas badań terenowych prowadzonych w obszarze Natura 2000 stwierdzono występowanie następujących gatunków:

1. A168 Brodziec piskliwy *Actitis hypoleucos*
2. A229 Zimorodek *Alcedo atthis*
3. A091 Orzeł przedni *Aquila chrysaetos*
4. A030 Bocian czarny *Ciconia nigra*
5. A264 Pluszcz *Cinclus cinclus*
6. A089 Orlik krzykliwy *Clanga pomarina* (*Aquila pomarina*)
7. A122 Derkacz *Crex crex*
8. A239 Dzięcioł biało grzbiety *Dendrocopos leucotos*
9. A321 Muchotówka biało szyja *Ficedula albicollis*
10. A320 Muchotówka mała *Ficedula parva*

PROJEKT

11. A217 Sóweczka *Glaucidium passerinum*
12. A338 Gąsiorek *Lanius collurio*
13. A261 Pliszka górska *Motacilla cinerea*
14. A072 Trzmielojad *Pernis apivorus*
15. A241 Dzięcioł trójpalczasty *Picoides tridactylus*
16. A234 Dzięcioł zielonosiwy *Picus canus*
17. A220 Puszczyc uralski *Strix uralensis*

Niestwierdzenie niektórych gatunków, a także wykazanie mniejszych aniżeli szacowane liczebności, wynika z faktu, że niniejszy dokument obejmuje jedynie obszary poza gruntami leśnymi PGL LP. A tym samym badania nie obejmowały optymalnych dla gatunków leśnych obszarów. Ponadto niektóre gatunki wykazują naturalne fluktuacje liczebności w cyklach wieloletnich.

Posługując się symbolami kodów zagrożeń (zgodnymi z „Listą referencyjną zagrożeń, presji i działań stanowiącą załącznik 5 do Instrukcji wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000 wersja 2012.1”, opracowaną przez Generalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska, dostępną pod adresem internetowym <http://natura2000.gdos.gov.pl/strona/nowy-element-3>), zdefiniowano zagrożenia dla przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000.

W przypadku brodziec piskliwego *Actitis hypoleucos* nie stwierdzono zagrożeń istniejących. Zagrożenia potencjalne:

- utrata siedlisk lęgowych związana z przekształcaniem koryt rzecznych w wyniku wydobywania piasku i żwiru,
- utrata siedlisk lęgowych związana z przekształcaniem koryt rzecznych w wyniku regulacji,
- utrata siedlisk lęgowych związana z zalaniem wodą większych obszarów dolin rzecznych w związku z budową zbiorników zaporowych, w tym budowa zbiornika retencyjnego Kąty-Myscowa,

W przypadku włośchatki *Aegolius funereus* zagrożeń istniejących nie zidentyfikowano. Zagrożenia potencjalne:

- utrata potencjalnych miejsc gniazdowania związana z wycinaniem drzew z górnego piętra w starych drzewostanach >100 lat,
- utrata siedlisk lęgowych i żerowiskowych związana z zajęciem terenu pod inwestycję związaną z budową dróg,
- zmasowana turystyka, ruch samochodowy, w tym rajdy motorowe, samochodowe lub np. paralotniarstwo,
- brak identyfikacji lokalizacji części gniazd i związany z tym brak możliwości zapewnienia dostatecznej ochrony co może powodować płoszenie ptaków w okresie lęgowym m.in. przez prowadzenie gospodarki leśnej w pobliżu niezidentyfikowanych miejsc gniazdowania.

Dla zimorodka *Alcedo atthis* nie stwierdzono zagrożeń istniejących. Zagrożenia potencjalne:

- istotne zagrożenie dla siedlisk gatunku stanowi regulacja koryt rzecznych, pozbawiająca gatunek miejsc gniazdowania np. w stromych skarpach brzegowych, które likwidowane są również w wyniku prac utrzymaniowych zabezpieczających brzegi przed podmywaniem/erozją,
- istotne zmiany siedliskowe dla gatunku powoduje usuwanie zakrzaczeń i drzew, które gatunek wykorzystuje do żerowania,
- zmasowana turystyka w tym np. kajakerstwo może powodować płoszenie ptaków w okresie lęgowym,
- kolejny czynnik degradujący siedlisko ptaków to zanieczyszczenia pochodzące z np. gospodarstw domowych jak również z gospodarki rolniczej w dolinach co może negatywnie wpływać na zasoby pokarmowe gatunku m.in. w wyniku stosowania substancji chemicznych,

PROJEKT

- siedliska rzeczne jako żerowiska zimorodka mogą być degradowane również w wyniku pobierania z ich koryt osadów żwiru i kamieni,
- tereny podmokłe jako podstawowe żerowiska degradowane mogą być również w wyniku ich osuszania lub regulacji dolin w wyniku prac przeciwpowodziowych, jak również zalewania wodą terenów dolin rzecznych w wyniku budowy zapór, w tym budowa zbiornika retencyjnego Kąty-Myscowa,

Dla orła przedniego *Aquila chrysaetos* stwierdzono następujące zagrożenia istniejące:

- tereny żerowiskowe gatunku mogą być degradowane w dłuższej perspektywie czasu w wyniku zaprzestania koszenia lub wypasania użytków zielonych co sprzyja sukcesji w kierunku zakrzaczeń i zadrzewień, które nie są potencjalną przestrzenią dla żerowania gatunku, a brak wykaszania ogranicza ptakom także bezpośredni dostęp do pokarmu,
- przeznaczenie obszarów do lokalizacji OZE uzyskiwanej z farm wiatrowych może powodować nadmierną śmiertelność ptaków,
- istotne zagrożenie utraty siedlisk żerowych może nieść także przeznaczenie terenów rolniczych pod zabudowę szczególnie rozproszoną.

Zagrożenia potencjalne:

- utrata potencjalnych miejsc gniazdowania związana z wycinaniem drzew z górnego piętra w starych drzewostanach >100 lat,
- energetyka solarna prowadzi do utraty żerowisk gatunku,
- utrata siedlisk lęgowych i żerowiskowych związana z zajęciem terenu pod inwestycję związaną z budową dróg,
- do istotnych zagrożeń żerowisk gatunku należy zaliczyć intensyfikację rolnictwa, związaną ze zmianą upraw polowych np. wprowadzaniem roślin na cele energetyczne (upraw kukurydzy i wierzby energetycznej). Wymienione działania mogą przyczynić się do ograniczenia w dostępie do pokarmu ptakom w okresie lęgowym i w dalszej kolejności obniżać ich sukces reprodukcyjny. Podobne następstwa niesie zalesianie terenów otwartych,
- zmasowana turystyka, ruch samochodowy, w tym rajdy motorowe, samochodowe lub np. paralotniarstwo,
- tereny podmokłe jako podstawowe żerowiska degradowane mogą być również w wyniku ich osuszania lub regulacji dolin w wyniku prac przeciwpowodziowych, jak również zalewania wodą terenów dolin rzecznych w wyniku budowy zapór, w tym budowa zbiornika retencyjnego Kąty-Myscowa,
- brak identyfikacji lokalizacji części gniazd i związany z tym brak możliwości zapewnienie dostatecznej ochrony co może powodować płoszenie ptaków w okresie lęgowym m.in. przez prowadzenie gospodarki leśnej w pobliżu niezidentyfikowanych miejsc gniazdowania.

W przypadku jarzątka *Bonasa bonasia* zagrożeń istniejących nie zidentyfikowano.

Zagrożenia potencjalne:

- utrata potencjalnych miejsc gniazdowania związana z wycinaniem drzew z górnego piętra w starych drzewostanach >100 lat,
- zmasowana turystyka, ruch samochodowy, w tym rajdy motorowe, samochodowe lub np. paralotniarstwo,
- utrata siedlisk lęgowych i żerowiskowych związana z zajęciem terenu pod inwestycję związaną z budową dróg,
- brak identyfikacji lokalizacji części gniazd i związany z tym brak możliwości zapewnienie dostatecznej ochrony co może powodować płoszenie ptaków w okresie lęgowym m.in. przez prowadzenie gospodarki leśnej w pobliżu niezidentyfikowanych miejsc gniazdowania.

W przypadku puchacza *Bubo bubo* zagrożeń istniejących nie zidentyfikowano.

Zagrożenia potencjalne:

- utrata potencjalnych miejsc gniazdowania związana z wycinaniem drzew z górnego piętra w starych drzewostanach >100 lat,
- utrata siedlisk lęgowych i żerowiskowych związana z zajęciem terenu pod inwestycję związaną z budową dróg,

PROJEKT

- zmasowana turystyka, ruch samochodowy, w tym rajdy motorowe, samochodowe lub np. paralotniarstwo,
- brak identyfikacji lokalizacji części gniazd i związany z tym brak możliwości zapewnienie dostatecznej ochrony co może powodować płoszenie ptaków w okresie lęgowym m.in. przez prowadzenie gospodarki leśnej w pobliżu niezidentyfikowanych miejsc gniazdowania.

Dla bociana czarnego *Ciconia nigra* nie zidentyfikowano zagrożeń istniejących.

Zagrożenia potencjalne:

- może powodować płoszenie ptaków w okresie lęgowym związane z prowadzeniem gospodarki leśnej w pobliżu niezidentyfikowanych miejsc gniazdowania, utrata potencjalnych miejsc gniazdowania związana z wycinaniem drzew z górnego piętra w starych drzewostanach >100 lat,
- funkcjonowanie istniejących farm wiatrowych na terenie obszaru i w bezpośrednim sąsiedztwie, do 5 km od granic obszaru, co może powodować zwiększoną śmiertelność ptaków tak w okresie lęgowym jak i podczas migracji,
- utrata siedlisk żerowiskowych związana z przekształcaniem użytków zielonych w pola uprawne, tworzenie upraw plantacyjnych,
- utrata siedlisk żerowiskowych w związku z zajęciem terenu przez kamieniołomy, kopalnie żwiru i piasku,
- lokalizowanie nowych farm wiatrowych na terenie obszaru lub w bezpośrednim sąsiedztwie, do 5 km od granic obszaru, co może powodować zwiększoną śmiertelność ptaków tak w okresie lęgowym jak i podczas migracji,
- utrata siedlisk lęgowych i żerowiskowych związana z zajęciem terenu pod inwestycję związaną z budową dróg,
- zlokalizowane na terenie obszaru napowietrzne linie energetyczne i telefoniczne mogące lokalnie powodować zwiększoną śmiertelność ptaków,
- utrata siedlisk żerowiskowych związana z zajęciem terenów pod zabudowę rozproszoną i inne typy zabudowy, zabudowę przemysłową i handlową oraz przez farmy fotowoltaiczne,
- utrata siedlisk lęgowych i żerowiskowych w związku z zajęciem terenu pod infrastrukturę narciarską (wyciągi, zjazdowe trasy narciarskie),
- utrata siedlisk żerowiskowych związana z osuszaniem terenów podmokłych oraz regulacją rzek,
- utrata siedlisk żerowiskowych związana z zalaniem wodą większych obszarów dolin rzecznych w związku z budową zbiorników zaporowych, w tym budowa zbiornika retencyjnego Kąty-Myscowa,
- brak identyfikacji lokalizacji części gniazd i związany z tym brak możliwości zapewnienie dostatecznej ochrony co może powodować płoszenie ptaków w okresie lęgowym związane z prowadzeniem gospodarki leśnej w pobliżu niezidentyfikowanych miejsc gniazdowania.

W przypadku pluszcza *Cinclus cinclus* nie stwierdzono zagrożeń istniejących.

Zagrożenia potencjalne:

- utrata siedlisk lęgowych związana z przekształcaniem koryt rzecznych w wyniku wydobywania piasku i żwiru,
- utrata siedlisk lęgowych związana z przekształcaniem koryt rzecznych w wyniku regulacji,
- utrata siedlisk lęgowych związana z zalaniem wodą większych obszarów dolin rzecznych w związku z budową zbiorników zaporowych, w tym budowa zbiornika retencyjnego Kąty-Myscowa.

Dla orlika krzykliwego *Aquila pomarina (Clanga pomarina)* stwierdzono następujące zagrożenia istniejące:

- tereny żerowiskowe gatunku mogą być degradowane w dłuższej perspektywie czasu w wyniku zaprzestania koszenia lub wypasania użytków zielonych, co sprzyja sukcesji w kierunku zakrzaczeń i zadrzewień, które nie są potencjalną przestrzenią dla żerowania gatunku, a brak wykaszania ogranicza ptakom także bezpośredni dostęp do pokarmu,

PROJEKT

- utratę siedlisk żerowych może powodować przeznaczenie terenów rolniczych pod zabudowę rozproszoną.

Zagrożenia potencjalne:

- potencjalnym zagrożeniem jest budowa farm wiatrowych, która może powodować nadmierną śmiertelność ptaków w wyniku kolizji z wiatrakami, także podczas migracji,
- do istotnych zagrożeń żerowisk gatunku należy zaliczyć intensyfikację rolnictwa, związaną ze zmianą upraw polowych np. wprowadzaniem roślin na cele energetyczne (upraw kukurydzy i wierzby energetycznej, czy grunty orne. Wymienione działania mogą przyczynić się do ograniczenia w dostępie do pokarmu ptakom w okresie lęgowym i w dalszej kolejności obniżyć ich sukces reprodukcyjny. Podobne następstwa niesie zalesianie terenów otwartych,
- wycinanie drzew z górnego piętra (potencjalnych miejsc gniazdowania) w starych drzewostanach >100 lat,
- utrata siedlisk lęgowych i żerowiskowych związana z zajęciem terenu pod inwestycję związaną z budową dróg,
- zmasowana turystyka, ruch samochodowy, w tym rajdy motorowe, samochodowe lub np. paralotniarstwo oraz plany korzystania z lotniska/lądowiska koło Trójcy może powodować także śmiertelność i płoszenie ptaków w okresie lęgowym m.in. na żerowiskach,
- budowa farm solarnych na terenach żerowiskowych gatunku – utrata żerowisk,
- brak identyfikacji lokalizacji części gniazd i związany z tym brak możliwości zapewnienia dostatecznej ochrony co może powodować płoszenie ptaków w okresie lęgowym, m.in. przez prowadzenie gospodarki leśnej w pobliżu niezidentyfikowanych miejsc gniazdowania,
- kolejny czynnik degradujący siedlisko ptaków to zanieczyszczenia pochodzące z gospodarki rolniczej, co może negatywnie wpływać na zasoby pokarmowe gatunku m.in. w wyniku stosowania środków chemicznych,
- utrata siedlisk lęgowych związana z zalaniem wodą większych obszarów dolin rzecznych w związku z budową zbiorników zaporowych, w tym budowa zbiornika retencyjnego Kąty-Myscowa.

Dla derkacza *Crex crex* zdefiniowano następujące zagrożenia istniejące:

- utrata siedlisk lęgowych w wyniku postępujących procesów sukcesji w związku z ograniczeniem lub zaprzestaniem gospodarowania, lub jego intensyfikacją,
- utrata siedlisk lęgowych związana z zajęciem terenu przez zabudowę rozproszoną i inne typy.

Zagrożenia potencjalne:

- utrata siedlisk żerowiskowych związana z przekształcaniem użytków zielonych w pola uprawne, tworzenie upraw plantacyjnych,
- utrata siedlisk lęgowych związana z zalesianiem terenów otwartych,
- utrata siedlisk lęgowych w związku z zajęciem terenu przez kamieniołomy, kopalnie żwiru i piasku,
- lokalizowanie nowych farm wiatrowych na terenie obszaru, co może powodować zwiększoną śmiertelność ptaków tak w okresie lęgowym jak i podczas migracji,
- utrata siedlisk lęgowych związana z zajęciem terenu pod inwestycję związaną z budową dróg,
- utrata siedlisk lęgowych związana z zajęciem terenów pod zabudowę przemysłową lub handlową,
- utrata siedlisk lęgowych w związku z zajęciem terenu pod infrastrukturę narciarską (wyciągi, zjazdowe trasy narciarskie).
- utrata siedlisk lęgowych związana z zalaniem wodą większych obszarów dolin rzecznych w związku z budową zbiorników zaporowych, w tym budowa zbiornika retencyjnego Kąty-Myscowa.

W przypadku dzięcioła białogrzbietego *Dendrocopos leucotos* nie określono zagrożeń istniejących. Zagrożenia potencjalne:

PROJEKT

- zmniejszenie się powierzchni potencjalnego siedliska gatunku związana z wycinaniem drzew,
- zmniejszenie się powierzchni potencjalnego siedliska gatunku w wyniku uproszczenia struktury przestrzennej i wiekowej drzewostanów,
- likwidacja istniejących i potencjalnych miejsc gniazdowania w wyniku usuwania starych drzew lub drzew z dziuplami w trakcie prac leśnych,
- utrata siedlisk lęgowych i żerowiskowych związana z zajęciem terenu pod inwestycję związaną z budową dróg.

W przypadku dzięcioła białoszyjego *Dendrocopos syriacus* nie określono zagrożeń istniejących. Zagrożenia potencjalne:

- zmniejszenie się powierzchni potencjalnego siedliska gatunku związana z wycinaniem drzew,
- zmniejszenie się powierzchni potencjalnego siedliska gatunku w wyniku uproszczenia struktury przestrzennej i wiekowej drzewostanów,
- likwidacja istniejących i potencjalnych miejsc gniazdowania w wyniku usuwania starych drzew lub drzew z dziuplami w trakcie prac leśnych,
- zmniejszenie sukcesu lęgowego w wyniku nieumyślnego usuwania drzew z niezidentyfikowanymi dziuplami w trakcie sezonu lęgowego,
- utrata siedlisk lęgowych i żerowiskowych związana z zajęciem terenu pod inwestycję związaną z budową dróg.

Dla gatunku muchołówka białoszyja *Ficedula albicollis* nie określono zagrożeń istniejących. Zagrożenia potencjalne:

- ograniczenie bazy pokarmowej gatunku w wyniku wyrębu starych drzew w drzewostanach,
- zmniejszenie się powierzchni potencjalnego siedliska lęgowego gatunku w wyniku uproszczenia struktury przestrzennej i wiekowej drzewostanów,
- utrata siedlisk lęgowych i żerowiskowych związana z zajęciem terenu pod inwestycję związaną z budową dróg.

Dla gatunku muchołówka mała *Ficedula parva* nie określono zagrożeń istniejących. Zagrożenia potencjalne:

- ograniczenie bazy pokarmowej gatunku w wyniku wyrębu starych drzew w drzewostanach,
- zmniejszenie się powierzchni potencjalnego siedliska lęgowego gatunku w wyniku uproszczenia struktury przestrzennej i wiekowej drzewostanów,
- utrata siedlisk lęgowych i żerowiskowych związana z zajęciem terenu pod inwestycję związaną z budową dróg.

Dla sóweczka *Glaucidium passerinum* nie określono zagrożeń istniejących. Zagrożenia potencjalne:

- zmniejszenie się powierzchni potencjalnego siedliska gatunku związana z wycinaniem drzew z górnego piętra w drzewostanach w wieku >100 lat,
- zmniejszenie sukcesu lęgowego w wyniku usuwania w sezonie lęgowym drzew z niezidentyfikowanymi dziuplami w trakcie prac leśnych,
- utrata siedlisk lęgowych i żerowiskowych związana z zajęciem terenu pod inwestycję związaną z budową dróg.

W przypadku gąsiora *Lanius collurio* określono następujące zagrożenia istniejące:

- utrata siedlisk lęgowych w wyniku postępujących procesów sukcesji w związku z ograniczeniem lub zaprzestaniem gospodarowania,
- utrata siedlisk lęgowych w wyniku usuwania zarośli krzewów kolczastych na terenach otwartych lub ich obrzeżach,

Zagrożenia potencjalne:

- utrata siedlisk lęgowych w wyniku intensyfikacji rolnictwa i zmiany sposobu użytkowania gruntów,

PROJEKT

- utrata siedlisk żerowiskowych związana z przekształcaniem użytków zielonych w pola uprawne, tworzenie upraw plantacyjnych,
- utrata siedlisk łągowych w wyniku zalesiania terenów otwartych,
- utrata siedlisk łągowych i żerowiskowych związana z zajęciem terenu pod inwestycję związaną z budową dróg,
- utrata siedlisk łągowych w wyniku zajęcia terenu pod inwestycje przemysłowe i zabudowę, w szczególności rozproszoną,
- utrata siedlisk łągowych związana z zalaniem wodą większych obszarów dolin rzecznych w związku z budową zbiorników zaporowych, w tym budowa zbiornika retencyjnego Kąty-Myscowa.

Dla pliszki górskiej *Motacilla cinerea* nie określono zagrożeń istniejących.
Zagrożenia potencjalne:

- utrata siedlisk łągowych związana z przekształcaniem koryt rzecznych w wyniku wydobywania piasku i żwiru,
- utrata siedlisk łągowych związana z przekształcaniem koryt rzecznych w wyniku regulacji,
- utrata siedlisk łągowych związana z zalaniem wodą większych obszarów dolin rzecznych w związku z budową zbiorników zaporowych, w tym budowa zbiornika retencyjnego Kąty-Myscowa.

Dla gatunku trzmiełojad *Pernis apivorus* określono następujące zagrożenia istniejące:

- degradacja terenów żerowiskowych w wyniku zaprzestania koszenia lub zaprzestanie wypasania użytków zielonych, co sprzyja sukcesji w kierunku zakrzaczeń i zadrzewień, które nie są potencjalną przestrzenią dla żerowania gatunku, brak wykaszania ogranicza ptakom także bezpośredni dostęp do pokarmu,
- istotne zagrożenie utraty siedlisk żerowych może nieść także przeznaczenie terenów rolniczych pod zabudowę rozproszoną.

Zagrożenia potencjalne:

- utrata siedlisk żerowiskowych związana z przekształcaniem użytków zielonych w pola uprawne, tworzenie upraw plantacyjnych,
- utrata siedlisk żerowiskowych związana z zalesianiem terenów otwartych,
- utrata siedlisk żerowiskowych w związku z zajęciem terenu przez kamieniołomy, kopalnie żwiru i piasku,
- lokalizowanie nowych farm wiatrowych na terenie obszaru lub w bezpośrednim sąsiedztwie, do 5 km od granic obszaru, co może powodować zwiększoną śmiertelność ptaków tak w okresie łągowym jak i podczas migracji,
- utrata siedlisk łągowych i żerowiskowych związana z zajęciem terenu pod inwestycję związaną z budową dróg,
- zlokalizowane na terenie obszaru napowietrzne linie energetyczne i telefoniczne mogące lokalnie powodować zwiększoną śmiertelność ptaków,
- utrata siedlisk żerowiskowych związana z zajęciem terenów pod zabudowę przemysłową i handlową,
- utrata siedlisk łągowych i żerowiskowych w związku z zajęciem terenu pod infrastrukturę narciarską (wyciągi, zjazdowe trasy narciarskie).

Dla dzięcioła trójpalczastego *Picoides tridactylus* nie zidentyfikowano zagrożeń istniejących.

Zagrożenia potencjalne:

- zmniejszenie się powierzchni potencjalnego siedliska gatunku związana z wycinaniem drzew,
- zmniejszenie się powierzchni potencjalnego siedliska gatunku w wyniku uproszczenia struktury przestrzennej i wiekowej drzewostanów,
- likwidacja istniejących i potencjalnych miejsc gniazdowania w wyniku usuwania starych drzew lub drzew z dziuplami w trakcie prac leśnych,

PROJEKT

- zmniejszenie sukcesu lęgowego w wyniku nieumyślnego usuwania drzew z niezidentyfikowanymi dziuplami w trakcie sezonu lęgowego.

Dla dzięcioła zielonosiwego *Picus canus* nie zidentyfikowano zagrożeń istniejących.

Zagrożenia potencjalne:

- zmniejszenie się powierzchni potencjalnego siedliska gatunku związana z wycinaniem drzew,
- zmniejszenie się powierzchni potencjalnego siedliska gatunku w wyniku uproszczenia struktury przestrzennej i wiekowej drzewostanów,
- likwidacja istniejących i potencjalnych miejsc gniazdowania w wyniku usuwania starych drzew lub drzew z dziuplami w trakcie prac leśnych, zmniejszenie sukcesu lęgowego.

Dla puszczyka uralskiego *Strix uralensis* nie określono zagrożeń istniejących

Zagrożenia potencjalne:

- likwidacja istniejących i potencjalnych miejsc gniazdowania w wyniku usuwania starych drzew lub drzew z dziuplami w trakcie prac leśnych,
- zmniejszenie sukcesu lęgowego w wyniku usuwania w sezonie lęgowym drzew z niezidentyfikowanymi dziuplami w trakcie prac leśnych,
- utrata siedlisk lęgowych i żerowiskowych związana z zajęciem terenu pod inwestycję związaną z budową dróg.

Dla drozda obroźnego *Turdus torquatus* nie określono zagrożeń istniejących

Zagrożenia potencjalne:

- likwidacja istniejących i potencjalnych miejsc gniazdowania w wyniku usuwania starych drzew lub drzew z dziuplami w trakcie prac leśnych,
- zmniejszenie sukcesu lęgowego w wyniku usuwania w sezonie lęgowym drzew z niezidentyfikowanymi dziuplami w trakcie prac leśnych.

Analizując występujące w obszarze zagrożenia oraz ich charakter, ustalono następujące cele działań ochronnych:

Jako cel działań ochronnych dla gatunku brodziec piskliwy *Actitis hypoleucos* ustalono:

- utrzymanie populacji gatunku na poziomie min. 16 par z uwzględnieniem procesów naturalnych,
- utrzymanie oceny wskaźnika naturalność potoków na poziomie FV (właściwy stan zachowania) na długości ok. 40 km z uwzględnieniem naturalnych procesów,
- utrzymanie parametru „perspektywy zachowania” na poziomie FV z brakiem istotnych negatywnych oddziaływań i większych zagrożeń w perspektywie 10-20 lat.

Jako cel działań ochronnych dla gatunku włośchatka *Aegolius funereus* ustalono:

- utrzymanie właściwego stanu zachowania siedliska FV w tym utrzymanie areału ok. 550 ha drzewostanów o zróżnicowanej strukturze wiekowej i przestrzennej umożliwiającej gatunkowi znalezienie miejsc lęgowych, przestrzennej (min.25% powierzchni d-stanów iglastych i mieszanych w wieku powyżej 80 lat, z pojedynczymi drzewami w wieku ponad 100 lat).

Jako cel działań ochronnych dla gatunku zimorodek *Alcedo atthis* ustalono:

- utrzymanie populacji gatunku na poziomie min.19 pary lęgowe z uwzględnieniem procesów naturalnych.,
- utrzymanie właściwego stanu zachowania siedliska FV, na długości łącznie około 40 km rzek (Ropa, Jasiołka, Wisłok, Wisłoka) z zachowaniem naturalnych procesów.
- utrzymanie parametru „perspektywy zachowania” na poziomie FV z brakiem istotnych negatywnych oddziaływań i większych zagrożeń w perspektywie 10-20 lat.

PROJEKT

Jako cel działań ochronnych dla gatunku orzeł przedni *Aquila chrysaetos* ustalono:

- utrzymanie populacji gatunku na poziomie min. 2 par lęgowych z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- utrzymanie właściwego stanu zachowania siedliska FV w tym utrzymanie areału ok. 4000 ha drzewostanów o zróżnicowanej strukturze wiekowej i przestrzennej z pojedynczymi drzewami w wieku ponad 100 lat umożliwiającej gatunkowi znalezienie miejsc lęgowych.
- utrzymanie powierzchni żerowisk- terenów otwartych, na poziomie 8200 ha.
- utrzymanie parametru „perspektywy zachowania” na poziomie FV z brakiem istotnych negatywnych oddziaływań i większych zagrożeń w perspektywie 10-20 lat.

Jako cel działań ochronnych dla gatunku jarząbek *Bonasa bonasia* ustalono:

- utrzymanie właściwego stanu zachowania siedliska FV w tym utrzymanie areału ok. 5000 ha drzewostanów o zróżnicowanej strukturze wiekowej i przestrzennej z bogatą warstwą podszytową umożliwiającej gatunkowi znalezienie miejsc lęgowych.

Jako cel działań ochronnych dla gatunku puchacz *Bubo bubo* ustalono:

- utrzymanie właściwego stanu zachowania siedliska FV w tym utrzymanie areału ok. 4500 ha drzewostanów o zróżnicowanej strukturze wiekowej i przestrzennej umożliwiającej gatunkowi znalezienie miejsc lęgowych, (min. 25% powierzchni d-stanów w wieku powyżej 80 lat, z pojedynczymi drzewami w wieku ponad 100 lat, umożliwiającej gatunkowi znalezienie miejsc lęgowych), a terenów otwartych dogodnych do żerowania gatunku około 9000 ha.

Jako cel działań ochronnych dla gatunku bocian czarny *Ciconia nigra* ustalono:

- utrzymanie populacji gatunku na poziomie min. 14 par lęgowych z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- utrzymanie właściwego stanu zachowania siedliska FV w tym utrzymanie areału ok. 12000 ha drzewostanów o zróżnicowanej strukturze wiekowej i przestrzennej (min.25% powierzchni d-stanów w wieku powyżej 80 lat, z pojedynczymi drzewami w wieku ponad 100 lat), umożliwiającej gatunkowi znalezienie miejsc lęgowych.
- utrzymanie powierzchni żerowisk- na poziomie 12000 ha powierzchni otwartej oraz cieków na poziomie 190 km, z zachowaniem naturalnych procesów.
- utrzymanie parametru „perspektywy zachowania” na poziomie FV z brakiem istotnych negatywnych oddziaływań i większych zagrożeń w perspektywie 10-20 lat.

Jako cel działań ochronnych dla gatunku pluszcz *Cinclus cinclus* ustalono:

- utrzymanie populacji gatunku na poziomie min. 40 par lęgowych z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- utrzymanie właściwego stanu zachowania siedliska FV z uwzględnieniem naturalnych procesów, na długości łącznie około 40 km wszystkich fragmentów rzek: Ropa, Jasiołka, Wisłok, Wisłoka.
- utrzymanie parametru „perspektywy zachowania” na poziomie FV z brakiem istotnych negatywnych oddziaływań i większych zagrożeń w perspektywie 10-20 lat.

Jako cel działań ochronnych dla gatunku orlik krzykliwy *Aquila pomarina* (*Clanga pomarina*) ustalono:

- utrzymanie populacji gatunku na poziomie min. 45 par lęgowych z uwzględnieniem procesów naturalnych.,
- utrzymanie właściwego stanu zachowania siedliska FV z uwzględnieniem naturalnych procesów,

PROJEKT

- utrzymanie właściwego stanu zachowania siedliska FV w tym utrzymanie areálu ok. 45000 ha drzewostanów o zróżnicowanej strukturze wiekowej i przestrzennej (min.25% powierzchni d-stanów w wieku powyżej 80 lat), z pojedynczymi drzewami w wieku ponad 100 lat, umożliwiającą gatunkowi znalezienie miejsc lęgowych.
- utrzymanie powierzchni żerowisk- terenów otwartych, na poziomie 22000 ha.
- utrzymanie parametru „perspektywy zachowania” na poziomie FV z brakiem istotnych negatywnych oddziaływań i większych zagrożeń w perspektywie 10-20 lat.

Jako cel działań ochronnych dla gatunku derkacz *Crex crex* ustalono:

- utrzymanie populacji gatunku na poziomie min. 1000 samców z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- zapewnienie trwałości siedlisk lęgowych na powierzchni ok. 16500 ha, poprzez utrzymanie ekstensywnego sposobu gospodarowania na użytkach zielonych z zachowaniem śródpolnych zadrzewień i zakrzaczeń z uwzględnieniem naturalnych procesów.
- utrzymanie parametru „perspektywy zachowania” na poziomie FV z brakiem istotnych negatywnych oddziaływań i większych zagrożeń w perspektywie 10-20 lat.

Jako cel działań ochronnych dla gatunku dzięcioł biało grzbiety *Dendrocopos leucotos* ustalono:

- utrzymanie populacji gatunku na poziomie min. 130 par lęgowych z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- utrzymanie oceny wskaźnika FV powierzchnia lasów o zróżnicowanej strukturze wiekowej i przestrzennej na powierzchni ok. 10000 ha,
- utrzymanie zasobów martwego drewna na poziomie oceny FV, tj. na poziomie $>20\text{m}^3/\text{ha}$,
- utrzymanie parametru „perspektywy zachowania” na poziomie FV z brakiem istotnych negatywnych oddziaływań i większych zagrożeń w perspektywie 10-20 lat.

Jako cel działań ochronnych dla gatunku dzięcioł białoszyi *Dendrocopos syriacus* ustalono:

- utrzymanie właściwego stanu zachowania siedliska FV w tym utrzymanie areálu 170 ha terenu z występowaniem drzew liściastych, zwykle z przewagą drzew o miękkim drewnie (topolowego, wierzbowego, olszowego), w drzewostanach lub zadrzewieniach z udziałem starszych lub osłabionych drzew umożliwiającą gatunkowi znalezienie miejsc lęgowych i żerowisk (tereny otwarte z zadrzewieniami, łągi, lasy liściaste).

Jako cel działań ochronnych dla gatunku muchołówka białoszyja *Ficedula albicollis* ustalono:

- utrzymanie populacji gatunku na poziomie min. 800 par lęgowych (średnio 4,0-5,0 p/1 km² lasów liściastych i mieszanych) z uwzględnieniem procesów naturalnych,
- utrzymanie właściwego stanu zachowania siedliska FV,
- utrzymanie oceny wskaźnika FV powierzchnia lasów o zróżnicowanej strukturze wiekowej i przestrzennej (min.25% powierzchni d-stanów liściastych i mieszanych w wieku powyżej 80 lat), i zasobów martwego drewna na poziomie co najmniej 20 m³/ha na powierzchni ok. 19400 ha.
- utrzymanie parametru „perspektywy zachowania” na poziomie FV z brakiem istotnych negatywnych oddziaływań i większych zagrożeń w perspektywie 10-20 lat.

Jako cel działań ochronnych dla gatunku muchołówka mała *Ficedula parva* ustalono:

- utrzymanie populacji gatunku na poziomie min. 800 par lęgowych z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- utrzymanie właściwego stanu zachowania siedliska FV,

PROJEKT

- utrzymanie oceny wskaźnika FV powierzchnia lasów o zróżnicowanej strukturze wiekowej i przestrzennej (min.25% powierzchni d-stanów liściastych i mieszanych w wieku powyżej 80 lat), i zasobów martwego drewna na poziomie co najmniej 20 m³/ha, na powierzchni ok. 20000 ha.
- utrzymanie parametru „perspektywy zachowania” na poziomie FV z brakiem istotnych negatywnych oddziaływań i większych zagrożeń w perspektywie 10-20 lat.

Jako cel działań ochronnych dla gatunku sóweczka *Glaucidium passerinum* ustalono:

- utrzymanie populacji gatunku na poziomie min. 5 par lęgowych z uwzględnieniem procesów naturalnych.
- utrzymanie oceny wskaźnika FV powierzchnia lasów o zróżnicowanej strukturze wiekowej i przestrzennej (min.25% powierzchni d-stanów w wieku powyżej 80 lat), na powierzchni ok. 5000 ha.
- utrzymanie parametru „perspektywy zachowania” na poziomie FV z brakiem istotnych negatywnych oddziaływań i większych zagrożeń w perspektywie 10-20 lat.

Jako cel działań ochronnych dla gatunku gąsiorek *Lanius collurio* ustalono:

- utrzymanie populacji gatunku na poziomie min. 1000 par lęgowych z uwzględnieniem procesów naturalnych,
- utrzymanie właściwego stanu zachowania siedliska FV,
- zapewnienie trwałości siedlisk lęgowych na powierzchni ok. 16300 ha, poprzez utrzymanie ekstensywnego sposobu gospodarowania na użytkach zielonych z zachowaniem śródpolnych zadrzewień i zakrzaczeń,
- utrzymanie parametru „perspektywy zachowania” na poziomie FV z brakiem istotnych negatywnych oddziaływań i większych zagrożeń w perspektywie 10-20 lat.

Jako cel działań ochronnych dla gatunku pliszka górska *Motacilla cinerea* ustalono:

- utrzymanie populacji gatunku na poziomie min. 130 par lęgowych z uwzględnieniem procesów naturalnych,
- utrzymanie oceny wskaźnika naturalność potoków na poziomie FV (właściwy stan zachowania) na długości ok. 65 km z zachowaniem naturalnych procesów,
- utrzymanie parametru „perspektywy zachowania” na poziomie FV z brakiem istotnych negatywnych oddziaływań i większych zagrożeń w perspektywie 10-20 lat.

Jako cel działań ochronnych dla gatunku trzmiełojad *Pernis apivorus* ustalono:

- utrzymanie populacji gatunku na poziomie min. 6 par lęgowych z uwzględnieniem procesów naturalnych,
- Utrzymanie właściwego stanu zachowania siedliska FV w tym utrzymanie areału ok. 6500 ha drzewostanów o zróżnicowanej strukturze wiekowej i przestrzennej z pojedynczymi drzewami w wieku ponad 100 lat, umożliwiającej gatunkowi znalezienie miejsc lęgowych,
- utrzymanie parametru „perspektywy zachowania” na poziomie FV z brakiem istotnych negatywnych oddziaływań i większych zagrożeń w perspektywie 10-20 lat,
- utrzymanie powierzchni żerowisk- terenów otwartych, na poziomie 9100 ha.

Jako cel działań ochronnych dla gatunku dzięcioł trójpalczasty *Picoides tridactylus* ustalono:

- utrzymanie populacji gatunku na poziomie min. 20 par lęgowych z uwzględnieniem procesów naturalnych,
- utrzymanie właściwego stanu zachowania siedliska FV,
- utrzymanie oceny wskaźnika FV powierzchnia lasów o zróżnicowanej strukturze wiekowej i przestrzennej (min.25% powierzchni d-stanów iglastych i mieszanych w wieku powyżej 60 lat) na powierzchni ok. 2400 ha,

PROJEKT

- utrzymanie zasobów martwego drewna na poziomie oceny FV, tj. na poziomie $>20\text{m}^3/\text{ha}$,
- utrzymanie parametru „perspektywy zachowania” na poziomie FV z brakiem istotnych negatywnych oddziaływań i większych zagrożeń w perspektywie 10-20 lat.

Jako cel działań ochronnych dla gatunku dzięcioł zielonosiwy *Picus canus* ustalono:

- utrzymanie populacji gatunku na poziomie min. 110 par lęgowych z uwzględnieniem procesów naturalnych,
- utrzymanie właściwego stanu zachowania siedliska FV,
- utrzymanie oceny wskaźnika FV powierzchnia lasów o zróżnicowanej strukturze wiekowej i przestrzennej (min.25% powierzchni d-stanów liściastych i mieszanych w wieku powyżej 80 lat) na powierzchni ok. 18000 ha,
- utrzymanie zasobów martwego drewna na poziomie oceny FV, tj. na poziomie $>20\text{m}^3/\text{ha}$,
- utrzymanie parametru „perspektywy zachowania” na poziomie FV z brakiem istotnych negatywnych oddziaływań i większych zagrożeń w perspektywie 10-20 lat.

Jako cel działań ochronnych dla gatunku puszczyk uralski *Strix uralensis* ustalono:

- utrzymanie populacji gatunku na poziomie min. 60 par lęgowych z uwzględnieniem procesów naturalnych,
- utrzymanie oceny wskaźnika FV powierzchnia lasów o zróżnicowanej strukturze wiekowej i przestrzennej (min.20% powierzchni d-stanów liściastych i mieszanych w wieku powyżej 80 lat) na powierzchni ok. 21400 ha,
- utrzymanie powierzchni żerowisk- terenów otwartych, na poziomie 10000 ha,
- utrzymanie parametru „perspektywy zachowania” na poziomie FV z brakiem istotnych negatywnych oddziaływań i większych zagrożeń w perspektywie 10-20 lat.

Jako cel działań ochronnych dla gatunku drozd obroźny *Turdus torquatus* ustalono:

- utrzymanie właściwego stanu zachowania siedliska FV w tym utrzymanie areалу 5800 ha drzewostanów o zróżnicowanej strukturze wiekowej i przestrzennej umożliwiającej gatunkowi znalezienie miejsc lęgowych, z pojedynczymi drzewami w wieku ponad 100 lat.

Realizacja ustalonych celów będzie kontrolowana w ramach prac związanych z monitoringiem stanu zachowania gatunków i ich siedlisk.

Dla gatunków wykorzystujących las jako obszary lęgowe lub lęgowe i żerowe, takich jak: orzeł przedni, bocian czarny, orlik krzykliwy, trzmielojad, jarząbek, drozd obroźny, puchacz, sóweczka, puszczyk uralski, włośchatka, dzięcioł zielonosiwy, dzięcioł biało-grzbiety, dzięcioł trójpalczasty, muchołówka białoszyja i muchołówka mała oraz dzięcioł białoszyi zaleceniem ochronnym jest prowadzenie zrównoważonej gospodarki leśnej z długim i bardzo długim okresem odnowienia, pozostawianiem drzew martwych do naturalnego rozkładu i zamierających oraz preferowaniem odnowień naturalnych.

Dla gatunków wykorzystujących tereny otwarte jako obszary lęgowe i żerowe lub tylko żerowe, takich jak: derkacz, gąsiorek, orzeł przedni, bocian czarny, orlik krzykliwy, trzmielojad działanie ochronne to utrzymywanie ekstensywnego sposobu gospodarowania na użytkach zielonych, z zachowaniem zadrzewień i zakrzewień śródpolnych. Płatów stanowisk nie należy zalesiać ani zabudowywać.

Dla ptaków wodno-błotnych (brodziec piskliwy, zimorodek, pluszcz, pliszka górską) przewidziano zadania ochronne polegające głównie na utrzymaniu cieków w stanie naturalny, z lasami, zaroślami i naturalnymi brzegami. Przewiduje się zabudowę

PROJEKT

hydrotechniczną ograniczoną do niezbędnego minimum, umożliwiającą zabezpieczenie zagrożonego mienia.

W planie zadań ochronnych zawarto również wskazania do zmiany zapisów istniejących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego związane z niezabudowywaniem i niezalesianiem fragmentów terenów otwartych wyznaczonych jako siedliska gatunków będących przedmiotami ochrony dla obszaru. Często są to fragmenty już z postępującą sukcesją, które są atrakcyjne w szczególności dla gąsiorka, bociana białego i derkacza. Całkowite zalesienie takich miejsc spowoduje, że nie będą one dogodne dla tych gatunków.

W czasie prac nad planem zadań ochronnych nie stwierdzono zaistnienia przesłanek do sporządzenia planu ochrony dla Obszaru Natura 2000 Beskid Niski PLB180002 działania ochronne można realizować w ramach planu zadań ochronnych.

Ustanowienie planu zadań ochronnych poprzedzone zostało przeprowadzeniem postępowania z udziałem społeczeństwa. Komunikacja z zainteresowanymi stronami w procesie przygotowania projektu PZO dla Obszaru opierała się o stronę internetową RDOŚ w Rzeszowie <https://www.gov.pl/web/rdos-rzeszow/regionalna-dyrekcja-ochrony-srodowiska-w-rzeszowie> Zamieszczano tam informacje o projekcie nr POIS.02.04.00-00-0193/16, postępie prac nad projektem planu, wykonawcy, terminach i miejscach spotkań oraz obwieszczenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie:

Obwieszczenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 3 czerwca 2022 r., znak WPN.082.1.12.2022.KCh.12, w sprawie przystąpienia do sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Niski PLB180002 oraz Ostoja Magurska PLH180001

Obwieszczenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 2 listopada 2021 r., znak: WPN.082.1.34.2021.KCh.1, w sprawie zamiaru przystąpienia do sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000

Udział społeczeństwa w opracowywaniu planu zadań ochronnych (PZO) zapewniony jest na zasadach określonych w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2022 r., poz. 1029). Komunikacja z zainteresowanymi stronami w procesie przygotowania projektu PZO dla obszaru Natura 2000 Beskid Niski PLB180002 opierała się o stronę internetową RDOŚ w Rzeszowie <http://rzeszow.rdos.gov.pl/>, na której publikowane są, materiały z tych spotkań oraz powstające projekty poszczególnych części planu przedstawione do konsultacji społecznych. Na powyższej stronie widnieją również informacje o projekcie POIS.02.04.00-00-0193/16. Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000, w ramach, którego opracowywany jest ten plan. Za pośrednictwem dostępnych kanałów teleinformatycznych można zapoznać się z bieżącym stanem prac nad projektem Planu i zgłaszać uwagi i wnioski podczas procesu planistycznego.

Obwieszczenie o przystąpieniu do sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Niski PLB180002 zostało podane do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie na stronie internetowej RDOŚ w Rzeszowie <https://www.gov.pl/web/rdos-rzeszow/ostoja-magurska-plh180001-beskid-niski-plb180002> W dniu 03.06.2022 r., ogłoszenie w prasie oraz przesłanie zawiadomień do Urzędów Gmin. Wykonawca planu w porozumieniu z RDOŚ w Rzeszowie ustalił listę instytucji, organizacji, osób, które mogą być zainteresowane pracami nad planem.

Proces komunikacji polegał na poinformowaniu zainteresowanych grup o skutkach wprowadzenia Planu Zadań ochronnych Natura 2000 dla obszaru 2000 Beskid Niski PLB180002. w każdej z gmin leżącej w terenie opracowania zwrócono się z prośbą o wyznaczenie osoby do kontaktu z wykonawcą planu zadań ochronnych. Do gmin dostarczono mapy, na których nakreślono tereny pod planowaną zabudowę (na podstawie:

PROJEKT

wydanych warunków zabudowy, pozwolenia na budowę, planowanych inwestycji gminnych, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego) wskazane przez przedstawiciela urzędu gminy, wchodzące w część obszaru Natura 2000 Beskid Niski PLB180002, dla którego sporządzany jest plan zadań ochronnych.

Obwieszczeniem z dnia2022 r., znak Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie zawiadomił o możliwości udziału społeczeństwa w opracowywaniu dokumentu poprzez zapoznanie się z projektem planu zadań ochronnych i możliwości składania uwag i wniosków. Informacja została podana do publicznej wiadomości zgodnie z art. 39 ust. 1 pkt. 1, 2, 3, 4 i 5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko i w związku z art. 28 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody. Obwieszczenie zostało zamieszczone na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie (strony BIP), a także ukazało się drukiem w prasie lokalnej w dniu r.

Obwieszczenie było również wywieszane na tablicy ogłoszeń w urzędach gmin oraz siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie, w dniach r. Osoby zainteresowane projektem miały 21 dni na składanie uwag i wniosków. Ich zestawienie wraz z informacjami, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie uwzględnione, zawarto w poniższej tabeli nr 1.

Tabela nr 1. Zestawienie uwag i wniosków zgłoszonych w wyniku 21-dniowych konsultacji społecznych projektu zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie w sprawie ustanowienia Planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000.

Lp.	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia

Ocena skutków regulacji (OSR)

1) Cel wprowadzenia zarządzenia

Celem zarządzenia jest wypełnienie zobowiązań prawa wspólnotowego i polskiego odnośnie zapewnienia właściwego (sprzyjającego) stanu ochrony na obszarach Natura 2000. Zgodnie z art. 3 Dyrektywy siedliskowej, spójna europejska sieć ekologiczna Natura 2000 ma umożliwić zachowanie siedlisk naturalnych wymienionych w załączniku I i siedlisk gatunków wymienionych w załączniku II, w stanie sprzyjającym ochronie w ich naturalnym zasięgu lub tam gdzie to stosowne – odtworzenie takiego stanu.

Natomiast zgodnie z art. 6 Dyrektywy siedliskowej dla specjalnych obszarów ochrony państwa członkowskie ustalą konieczne działania ochronne obejmujące, jeśli zaistnieje taka potrzeba, odpowiednie plany zagospodarowania opracowane specjalnie dla tych obiektów bądź zintegrowane z innymi planami rozwoju oraz odpowiednie działania prawne, administracyjne lub oparte na dobrowolnych umowach, korespondujące z ekologicznymi wymaganiami rodzajów siedlisk naturalnych wymienionych w załączniku I lub gatunków wymienionych w załączniku II żyjących w tych obiektach.

Ponadto zgodnie z art. 11 Dyrektywy siedliskowej Państwa członkowskie podejmą monitorowanie i nadzór stanu ochrony siedlisk naturalnych i gatunków, o których mowa w art. 2 Dyrektywy siedliskowej, natomiast zgodnie z art. 17 Dyrektywy siedliskowej mają obowiązek raportowania, co 6 lat na temat wprowadzania w życie działań podejmowanych na mocy dyrektywy.

Celem zarządzenia jest zatem zachowanie właściwego stanu ochrony lub dążenie do odtworzenia właściwego stanu zachowania przedmiotów ochrony występujących w Obszarze. Zostanie to wypełnione poprzez zaplanowanie i realizację działań ujętych w niniejszym zarządzeniu. Zarządzenie pozwoli również na monitorowanie przedmiotów ochrony oraz będzie ważnym przyczynkiem dla raportowania.

2) Konsultacje społeczne

Projekt wymaga konsultacji społecznych. Ich zakres został opisany powyżej.

3) Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżet jednostek samorządu terytorialnego

Realizacja działań ochronnych zawartych w niniejszym akcie prawnym będzie finansowana m.in. ze środków budżetu państwa w części, której dysponentem jest sprawujący nadzór nad Obszarem. Nie wyklucza się możliwości wykorzystania innych źródeł finansowania.

4) Wpływ regulacji na rynek pracy

Wejście w życie zarządzenia nie wpłynie na rynek pracy. Zarządzenie nie przewiduje jakichkolwiek ograniczeń dla rynku pracy. Realizacja zarządzenia może natomiast stworzyć okresowe miejsca pracy.

5) Wpływ regulacji na konkurencyjność wewnętrzną gospodarki

Wejście w życie zarządzenia nie wpłynie na konkurencyjność wewnętrzną gospodarki.

6) Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionów

PROJEKT

Wejście w życie zarządzenia nie wpłynie w jakikolwiek sposób na sytuację i rozwój regionów. Może przyczynić się do zwiększenia wartości przyrodniczej obiektu, a przez to do podniesienia i utrzymania jego atrakcyjności turystycznej.

7) Ocena pod względem zgodności z prawem Unii Europejskiej

Zarządzenie jest zgodne z prawem Wspólnoty Europejskiej, co więcej, jest wypełnieniem zobowiązań prawa Unii Europejskiej, o czym wspomiano w pkt 1.